

Zlatislava Krůzová

Pálava tančí a zpívá už 25 let

Národopisný soubor Pálava s cimbálovou a gajdošskou muzikou a mikulovští senioři spolu s dětskými národopisnými soubory Palavánek a Palavěnka jsou součástí Národopisného spolku Pálava, založeného v roce 1993.

Soubor Pálava oslaví v letošním roce 25 let své činnosti. Dlouholeté zásluhy na jeho činnosti mají Zlatka Krůzová se Zdenou Kubíčkovou, které se ve vedení Národopisného spolku Pálava starají o veškerý souborový život. Taneční složku již léta vede Petr Ševčík, cimbálovou muziku Ladislav Bravenec, gajdošskou Luboš Štancl, o seniory se stará Květa Škápíková.

Pro poznání vývoje folkloru na Mikulovsku je třeba se vrátit o padesát let zpátky, byť jen velmi stručně. Tisíce lidí přišly na Mikulovsko z různých koutů naší republiky, někteří i ze zahraničí. Přinesly s sebou lidové písně, tance a samozřejmě i kroje. Všechno, co jim připomínalo domov. Jejich děti však už tyto starosti neměly. Narodily se pod Pálavou, jejich domovem se stalo Mikulovsko. Nová generace se stala tvůrcem nových tradic. A tady můžeme hledat vysvětlení, proč vznikl národopisný soubor Pálava.

Nejprve byl založen sbor žen s cimbalistou, potom národopisná skupina a v roce 1979 soubor s vlastní cimbálovou muzikou. Postupně se z obyčejné vesnické skupiny stal zkušený, vyspělý folklorní kolektiv s bohatou činností, který doma i v zahraničí uspořádal již více než 700 vystoupení. Za dobu 25leté existence prošly souborem desítky tanečnicků. Z dětských cimbálových muzik, které pracovaly a stále úspěšně pracují na mikulovské Základní umělecké škole, v posledních letech pod vedením paní učitelky Věry Kunové, vyrostly souborové cimbálové muziky. V nich našlo příležitost rozvíjet svůj hudební talent mnoho mladých hudebníků.

V řadě vystoupení, kterou členové souborů absolvují v průběhu roku, se každoročně opakují ta, která tvoří sezónní programovou kostru. První bývá krojový ples, následuje fašanková obchůzka a po ní dětská pěvecká soutěž Mikulovský zpěváček. V dubnu probíhá setkání folklorních souborů Pod Taneční horou, spojené s výsadbou stromu v zámecké zahradě. Podařilo se také oživit folklorní festival Sousedé – setkání moravských Slováků,

Soubor Pálava a mikulovští senioři v sousedním Rakousku v srpnu 2003. (foto Josef Mord)

Krojový ples na mikulovském zámku v roce 2003 – taneční pár v rakvickém kroji tančí moravskou besedu. (foto Josef Mord)

Záhoráků a Dolnorakušanů v rámci mezinárodního festivalu Národy Podjíví. Pravidelné jsou i přehlídky dětských folklorních souborů a dětských cimbálových muzik, zdejší soubory se každoročně podílejí i na programu Mikulovského vinobraní, pořádají adventní koncerty pro mikulovskou i okolní veřejnost a výchovné koncerty pro školy.

Tradiční zvyky a obyčeje čerpají autoři programů (členové národopisného spolku) z historických pramenů. V poslední době zaměřili své badatelské úsilí na znovuoživení tradic chorvatského etnika, které osídlilo jihomoravské pohraničí, konkrétně Jevišovku, Dobré Pole a Nový Přerov, již v 16. století. Vedení národopisného spolku Pálava ve spolupráci s etnografickým ústavem v Brně realizovalo rekonstrukci tradičního chorvatského

Soubor Pálava v krojích moravských Chorvatů. (foto Josef Mord)

Vánoční koledování v Bavorech na Tanzbergu – žena v zimním krojovém oblečení.
(foto Dobroslava Bartálová)

odměnou za nelehkou práci pak vytvoření CD nahrávky s názvem „Imala sam miloga“ z roku 2001, kde vedle písní moravských Chorvatů najdeme i snímky z Hanáckého Slováčka či Podluží. Do třetice k tomuto výčtu patří jistě i vydání zpěvníku Slovácké písničky – Mikulovský zpěvák na pěti linkách, obsahujícího 156 písní, které na soutěži zazněly v průběhu jejích prvních pěti ročníků.

Mikulovsko se stalo oblastí, ve které folklor zapustil hluboké kořeny. Po letech činnosti je mezi dětmi a mládeží, ale i střední a starší generací v Mikulově a jeho okolí o práci v národopisných souborech stálý zájem, v některých rodinách se už folklor stává dokonce tradicí několika generací. Národopisné soubory dnes zaujímají v Mikulově pevné místo a jejich vliv zasahuje zásluhou členů souboru i do okolních obcí. Přejme jim tedy mnoho dalších úspěchů i v příštích letech.

všedního i svátečního kroje dětí i dospělých z drnholeckého panství dle dochovaných obrazů malíře Horna. Spolu s profesorkou Zdenkou Jelínkovou průběžně zachycuje a shromažďuje zvykoslovný, písňový a taneční materiál od dosud žijících pamětníků-Chorvatů. Díky této spolupráci vznikla řada tanečních programů, například rekonstrukce chorvatských vrtěných. Práci na záchraně a obnově chorvatských tradic doplňují i společné akce se Sdružením občanů chorvatské národnosti, výstavy akademického malíře Otmara Růžičky, spolupráce s chorvatským souborem z Vídně Kolo Slavuj a s Chorvaty ze slovenské Devinske Nové Vsi. Ve spolupráci s Regionálním muzeem v Mikulově připravil národopisný spolek v Jevišovce též výstavu věnovanou životu Chorvatů.

Oceněným výsledkem cílevědomé činnosti souboru je získání titulu Laureát mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 1997 za obnovu chorvatských krojů,